

Maak van een kikker een prinses

- 5 voorstellen om de klimaatcrisis én de kredietcrisis te lijf te gaan
- Een oproep aan het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Ede

Ede, 19 januari 2009

Marcèl van Dalen, D66
Koos van Boven, Gemeentebelangen
Eric Leltz, GroenLinks/PE

Geacht college,

Met dit pamflet geven wij u een aantal ideeën om de gevolgen van de kredietcrisis voor de inwoners van Ede te verzachten en tevens onze economie te vergroenen.

Hierbij vragen wij speciale aandacht voor:

- de onderkant van de arbeidsmarkt,
- de lagere middenklasse,
- (startende) ondernemers en
- zelfstandigen.

Deze groepen zijn kwetsbaar bij economische neergang. Het slechtste scenario is dat veel mensen hun baan verliezen en uiteindelijk bij de sociale dienst moeten aankloppen. De ervaring leert hoe lastig het is om daar weer weg te komen. Daarom moeten we alles in het werk stellen om deze mensen aan het werk te houden.

Ede, 19 januari 2009

Marcèl van Dalen, D66
Koos van Boven, Gemeentebelangen
Eric Leltz, GroenLinks/PE

Inleiding

De kredietcrisis zet door. De wereldeconomie loopt forse schade op door onverantwoord gedrag op de financiële markten. Volgens het Centraal Planbureau krimpt volgend jaar in Nederland de economie met 0,75 procent van het Bruto Binnenlands Product (BBP). Gegeven het feit dat de groei in Nederland circa 2,5% zou moeten zijn om te kunnen spreken van een gezonde werkgelegenheidsontwikkeling dienen we rekening te houden met toenemende werkloosheid en als gevolg daarvan ook van toenemende druk op de inkomensontwikkeling. De werkloosheid neemt toe maar geluk bij een ongeluk is dat de koopkracht van de meeste mensen in 2009 nog verbeterd door een teruglopende inflatie.

Ook de klimaatcrisis zet door. De opwarming van de aarde gaat sneller dan gedacht. Als de wereld niet op tijd ingrijpt, moeten we vrezen voor onbeheersbare verandering van ons wereldwijde klimaat.

Het is nu tijd om los te komen van de oude reflex om als een economische recessie

dreigt (milieu-)investeringen achterwege te laten of op de lange baan te schuiven. Het ontkent dat verergering van de klimaatcrisis tot grote, nieuwe economische problemen kunnen leiden terwijl investeringen juist nu een groot economisch en maatschappelijk rendement opleveren, voor zowel de korte als de lange termijn.

Het aanpakken van de klimaatcrisis en de kredietcrisis in samenhang schept duurzame economische groei én nieuwe werkgelegenheid.

Gevolgen voor Ede

De economische tegenwind zal ook gevolgen hebben voor de gemeente Ede, zowel op het gebied van de werkgelegenheid als op het terrein van de gemeentelijke begroting. Immers bezuinigingen op rijksniveau leiden direct tot een lagere uitkering uit het gemeentefonds. Tegelijkertijd dreigen de uitgaven, bijvoorbeeld voor een groeiend aantal bijstandsuitkeringen, te stijgen. Hoewel de begroting voor het jaar 2009 al door de gemeenteraad is vastgesteld, dienen we niet op voorhand uit te sluiten dat we in de loop van 2009 geconfronteerd zullen worden met de noodzaak tot aanvullende financiële ombuigingen. Voor de gemeentebegrotingen voor 2010 en later moeten we rekening houden met een situatie van dalende inkomsten en stijgende lasten. Verhogen we de gemeentelijke belastingen om de uitgaven op pijl te houden? Wat ons betreft is dat geen optie. Dit is zowel op de korte als op de lange termijn geen oplossing. Stellen we dan investeringen uit? Ook dat is voor ons geen optie. Immers stilstand is achteruitgang.

Wel stellen we het volgende actieplan voor.

Aanpak

Met deze maatregelen vragen wij het college de crisis te lijf te gaan. Dus niet lijdzaam afwachten maar actie!

Voorstel 1: Niemand zondermeer thuis op de bank

Uitgangspunt moet zijn dat zo min mogelijk mensen in Ede door de kredietcrisis thuis komen te zitten met een uitkering. Hiervoor zal de gemeente extra re-integratie inspanningen moeten plegen, extra tijdelijke en flexibele en eventueel gesubsidieerde arbeidsplaatsen moeten creëren en bij het Rijk moeten pleiten voor extra middelen voor deze gesubsidieerde arbeid. Trek samen op met regionale werkgevers, de vakbonden en het Centrum voor Werk en Inkomen (CWI) over het behoud van werkgelegenheid:

- Maak met hen afspraken om ontslagen zoveel mogelijk te voorkomen
- Maak met het CWI afspraken over bijscholing en omscholing voor mensen die worden ontslagen en een beroep moeten doen op een WW-uitkering
- Creëer in samenwerking met werkgevers die gemeentelijke steun ontvangen stageplaatsen voor mensen die ontslagen worden
- Sta vrijwilligerswerk met behoud van bijstandsuitkering ruimer toe

Voorstel 2: Ondersteun ondernemers uit het midden en klein bedrijf

De gemeente opent, in goed overleg met vakbonden en werkgeversorganisaties, zo snel mogelijk een speciaal meldpunt voor ondernemers die door de kredietcrisis in de

problemen dreigen te raken. Via dit meldpunt kunnen edese bedrijven informatie krijgen over de verschillende steunmaatregelen van de overheid, bijvoorbeeld de (landelijke) regeling werktijdverkorting en lokale steunmaatregelen. Ook moet via dit meldpunt arbeidsmobiliteit gestimuleerd worden, door bedrijven die personeel moeten ontslaan en bedrijven met een personeelstekort aan elkaar te koppelen.

Ook financieel gezonde bedrijven hebben last van de crisis. Banken zijn erg terughoudend geworden met het verstrekken van kredieten aan financieel gezonde midden en klein bedrijven (MKB). Hierdoor komen noodzakelijke investeringen in de knel. Overweeg daarom het inrichten van een MKB-kredietfonds. Via dit fonds kan de gemeente kredieten verstrekken aan bedrijven die weliswaar een gezonde bedrijfsvoering hebben maar vanwege de financiële crisis bij de banken geen krediet kunnen krijgen voor hun noodzakelijke investeringen. In ruil voor krediet moeten deze bedrijven meewerken aan de re-integratie van werklozen door bijvoorbeeld leerwerktrajecten aan te bieden.

Ook moet specifiek beleid gemaakt worden gericht op kleine zelfstandigen. Deze groep krijgt als eerste last van economische teruggang, terwijl het sociale vangnet voor hen lang niet zo goed is als voor mensen in loondienst. Overweeg een startersfonds. Met dit fonds ondersteunt de gemeente veelbelovende startende ondernemers met een lening als het niet lukt om financiering te vinden via een reguliere bank.

Voorstel 3: Haal uitvoering bouw- en infrastructuurprojecten naar voren

Door de uitvoering van geplande gemeentelijke investeringen, waarvan de financiering al rond is naar voren te halen, stimuleert de gemeente de lokale economie. Hierdoor wordt extra werkgelegenheid gecreëerd. Het college zou op een zo kort mogelijke termijn moeten komen met een lijst van projecten waarvoor dit mogelijk is.

De woningbouwproductie dreigt in te zakken. Onderzoek de mogelijkheid om met een fonds garanties af te geven aan bouwers en om eventuele onrendabele toppen op bestaande programma's voor te financieren. Zo wordt de stagnerende bouw vlotgetrokken. Voorwaarde is wel dat duurzame (klimaatneutrale) woningen worden gebouwd.

Maak het voor eigenaar bewoners heel aantrekkelijk om te investeren in duurzame maatregelen, bijvoorbeeld het aansluiten van zonnepanelen, het isoleren van woningen of het plaatsen van dubbel glas. Maak je daarbij sterk om aan het Rijk duidelijk te maken dat de kosten eenmalig aftrekbaar moeten zijn voor de inkomstenbelasting met een maximum van 50.000 euro. Naast deze forse premie op groene investeringen zouden eigenaren gestimuleerd moeten worden door een 'groen eigen woningforfait'. Wie zuinig met energie omspringt krijgt bijvoorbeeld een lagere bijtelling. Hiermee wordt de stilvallende vraag van consumenten tegengegaan en een premie gezet op duurzaam consumeren.

Voorstel 4: Hanteer de "van der Knaap norm" voor de semi-publieke sector

Bij de huidige economische zware tijden wordt de urgentie nog groter om de beloningen aan de top van semi-overheidsorganisaties als onderwijsinstellingen, welzijnsinstellingen en cultuurinstellingen te matigen. Sinds de verzelfstandiging van overheidsdiensten is hier nauwelijks nog toezicht op vanuit de overheid, terwijl deze salarissen wel worden betaald van gemeenschapsgeld. Tracht

binnen de mogelijkheden zoals bij aanbestedingen en subsidievoorwaarden deze salarisontwikkeling te beteugelen. In principe dient de honorering in semi-overheidsorganisaties niet meer te zijn dan het salaris van de burgemeester van Ede. De zogehete “van der Knaap norm.

Voorstel 5: Investeer in lokale recreatie

In tijden van economische teruggang besteden veel mensen hun vakantie in eigen land. Ede is dan bij uitstek een plek waar het goed toeven is. Zet daarom flink in op het promoten van Ede als binnenlandse vakantiebestemming. Koppel dit bij voorkeur aan het nog op te stellen marketingplan voor Ede.